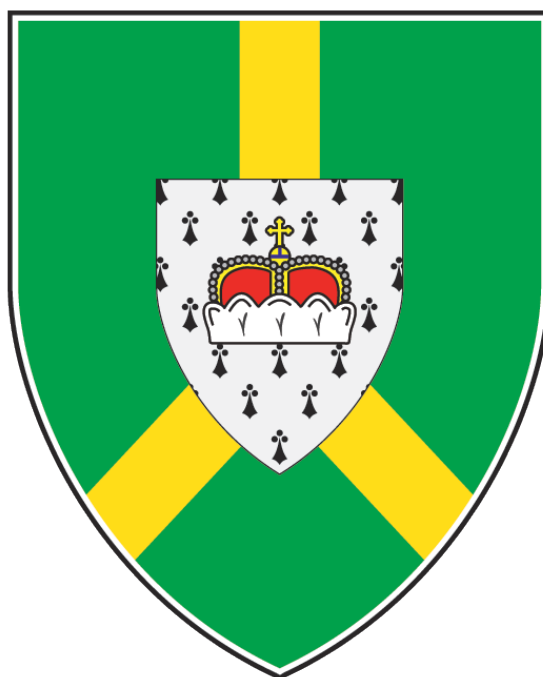


ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ ***



УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

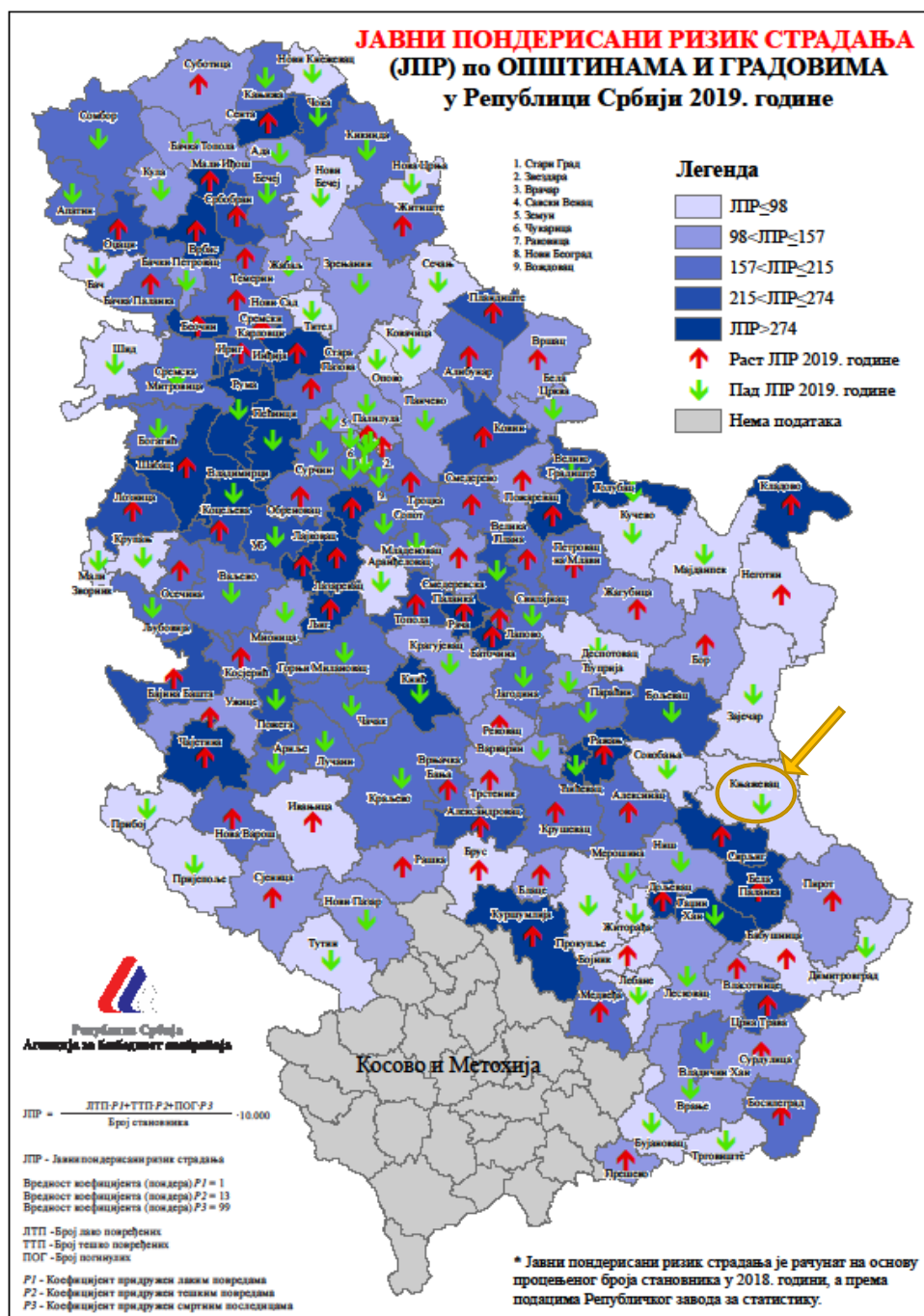
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Књажевац. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Књажевац. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја на територији општине Књажевац.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Књажевац, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

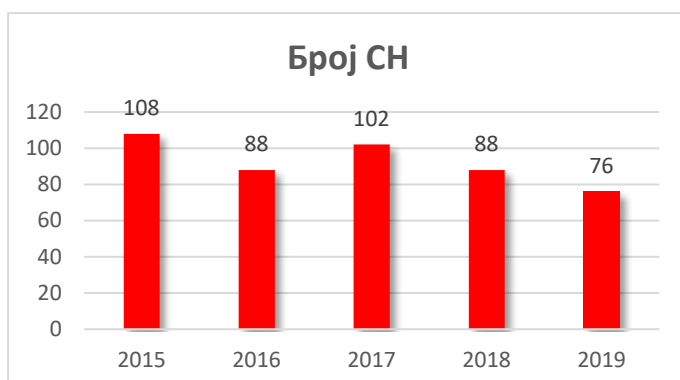
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

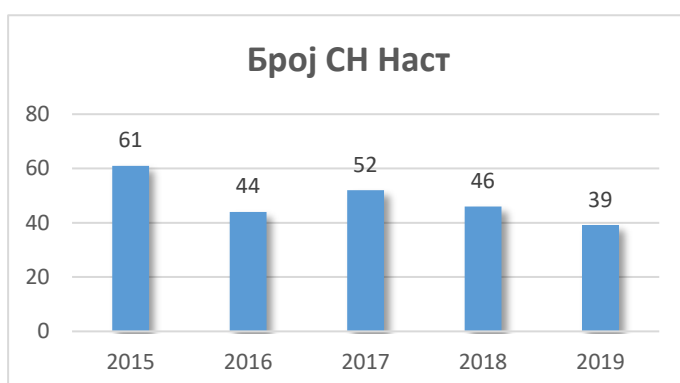


На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Књажевац припада класи **веома ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА



- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **462.**



- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **242.**



- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **7.**



- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **307.**

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА



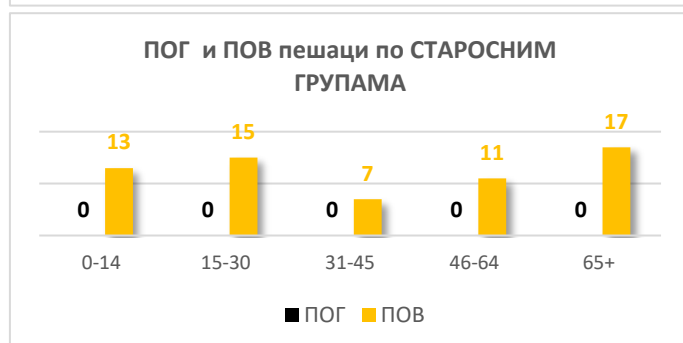
Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

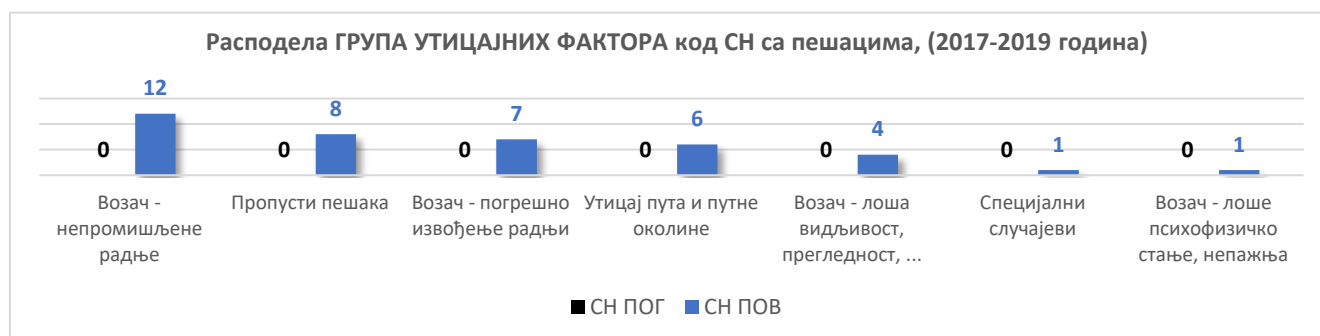
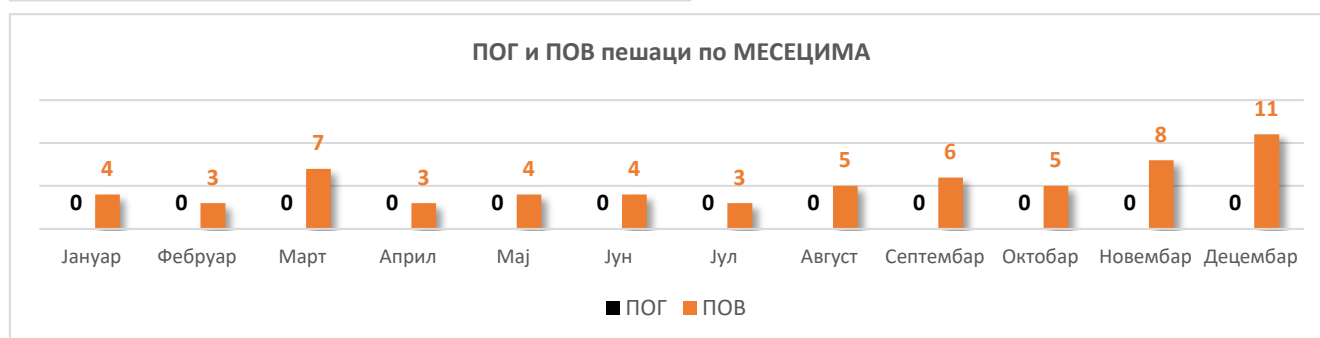


Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 65+ година**.

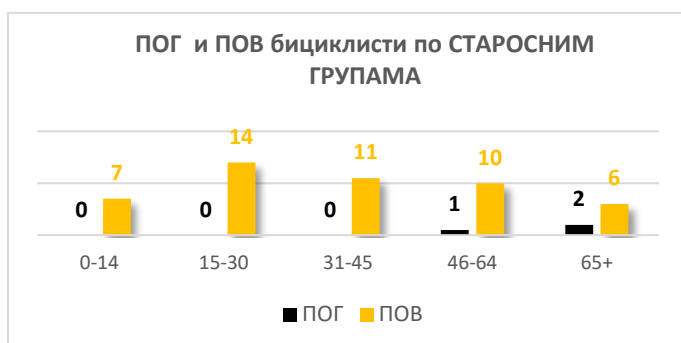
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)



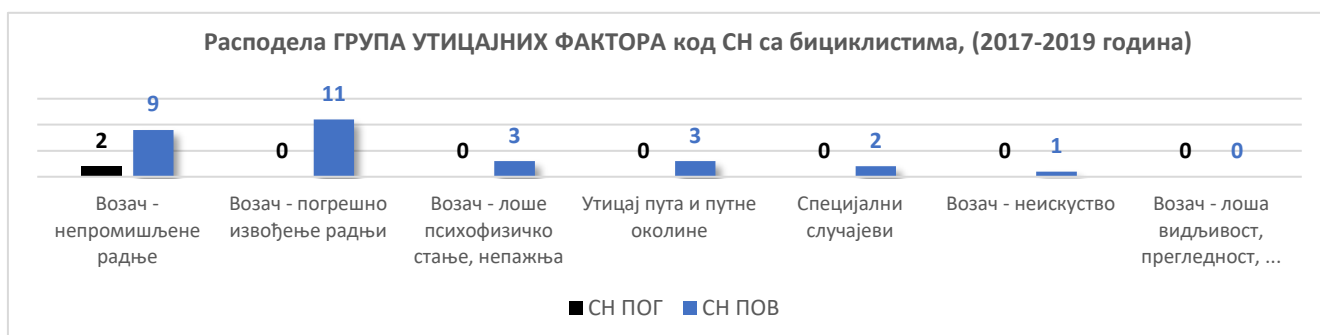
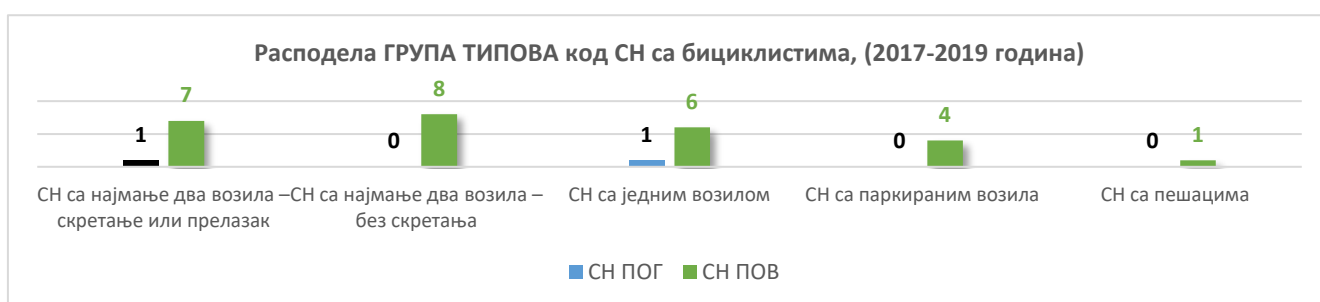
- **Није било погинулих пешака** у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених пешака је 63**, што чини **21% повређених** лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **децембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.



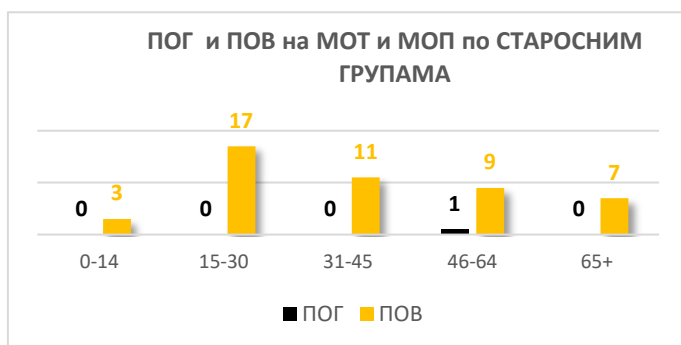
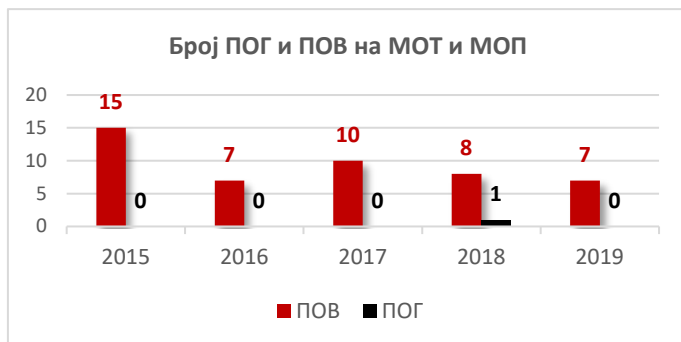
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)



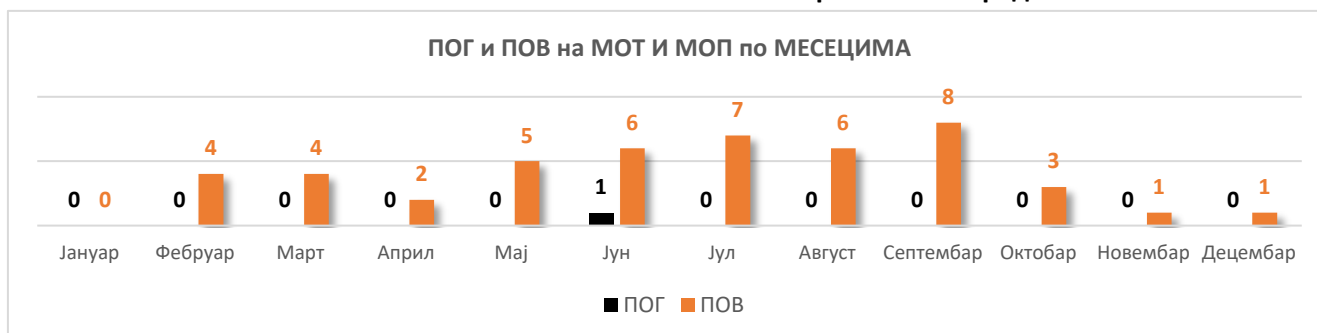
- Број погинулих бициклиста је: 3, што чини 43% погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је: 48, што чини 16% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **15-30 година**.
- Бициклисти највише страдају у **јуну и септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем бициклиста најчешће су одабране **групе типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима су **Возач - непромишљене радње и Возач - погрешно извођење радњи**.



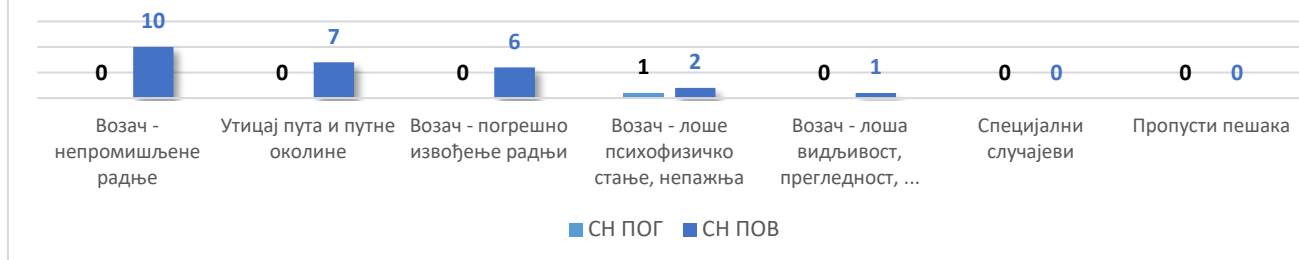
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)



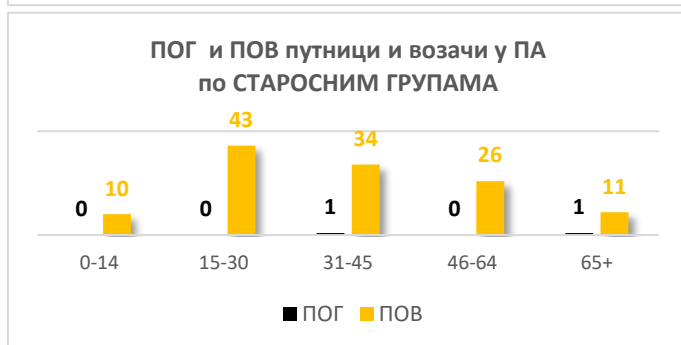
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је: **1**, што чини **14%** погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је **47**, што чини **15%** повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **моторизованим двоточкашима** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **моторизованим двоточкашима** највише страдају у **септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са **моторизованим двоточкашима** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на **моторизованим двоточкашима** је **Возач - непромишљене радње**.



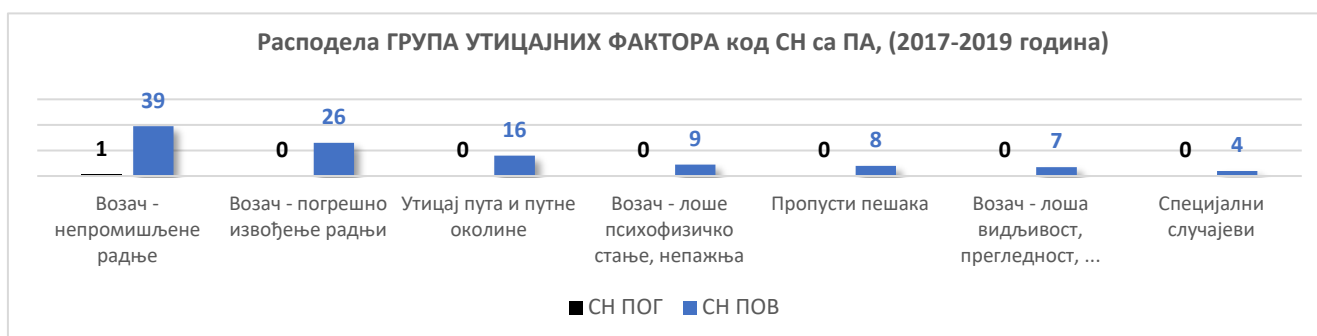
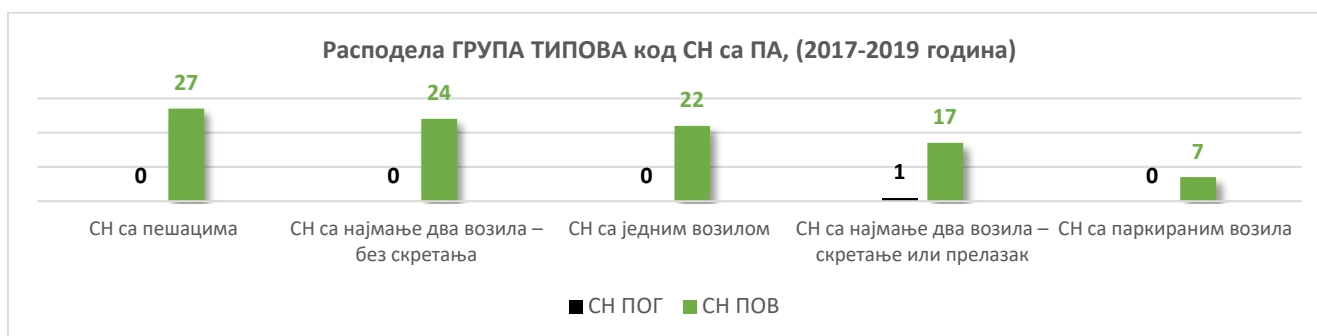
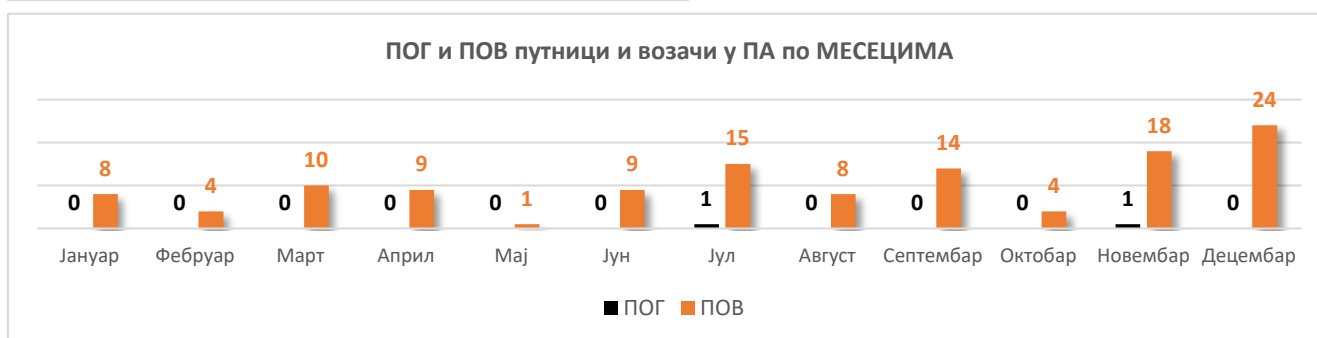
Расподела ГРУПА УТИЦАЈНИХ ФАКТОРА код СН са МОТ и МОП, (2017-2019 година)



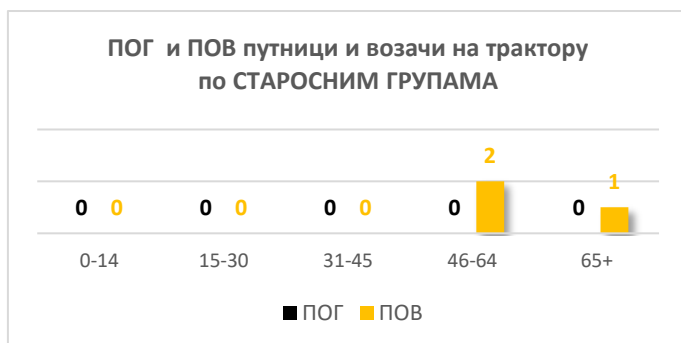
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)



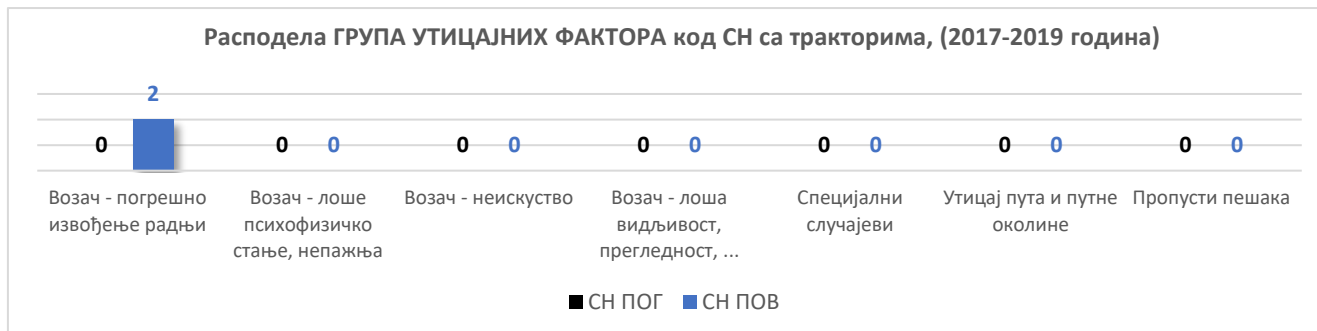
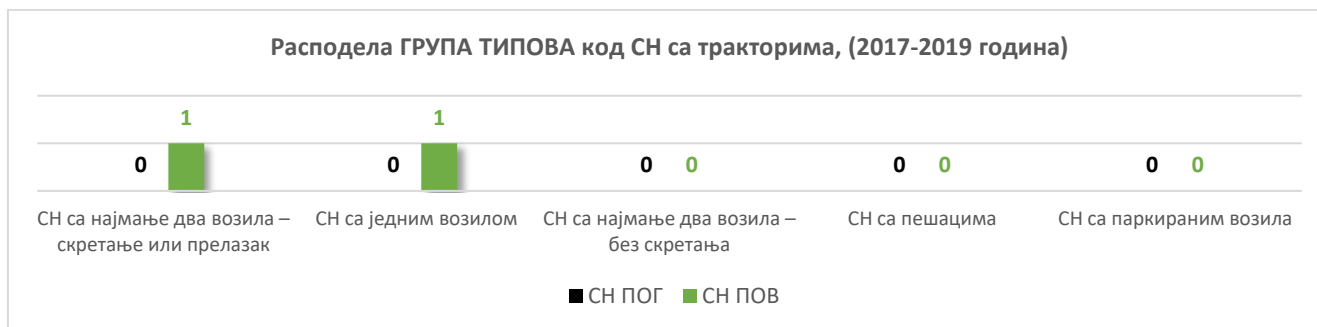
- Број погинулих возача и путника у ПА је: **2**, што чини **29%** погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је: **124**, што чини **40%** повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости **15-30 година**.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у **децембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана **група типова СН са пешацима**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.



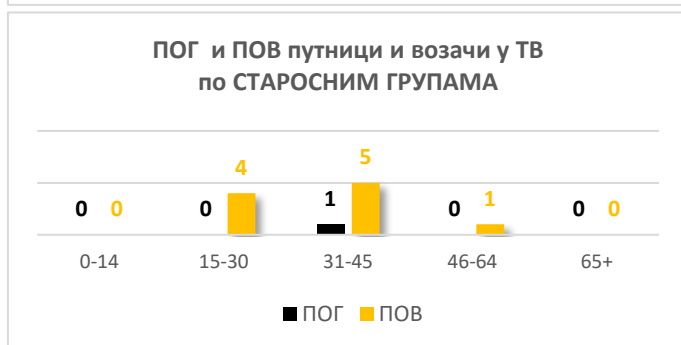
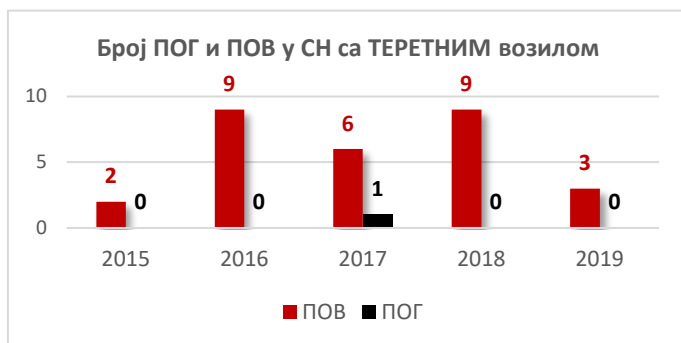
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)



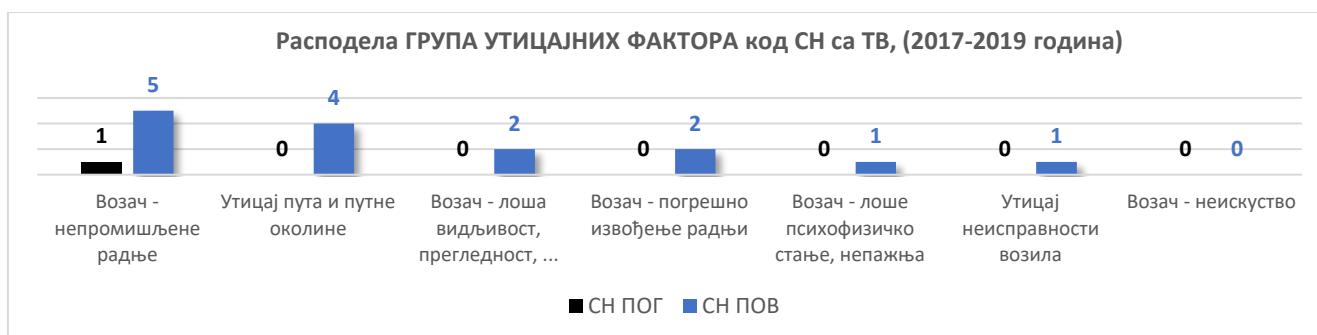
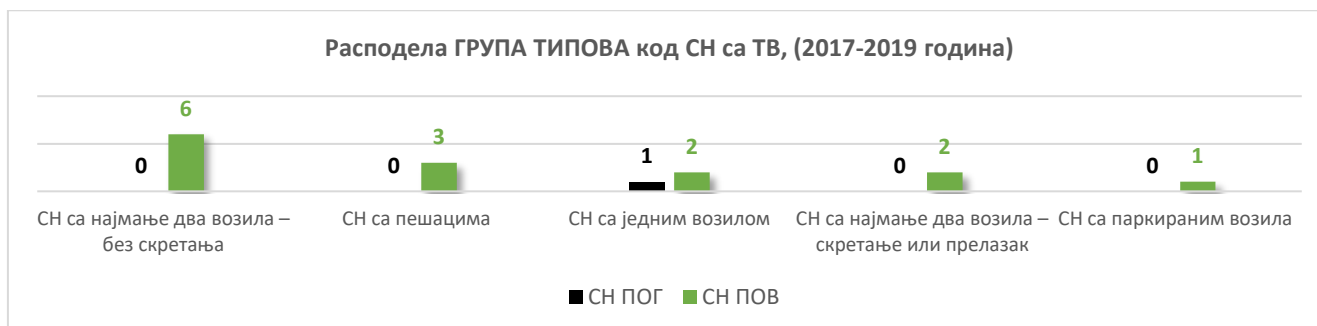
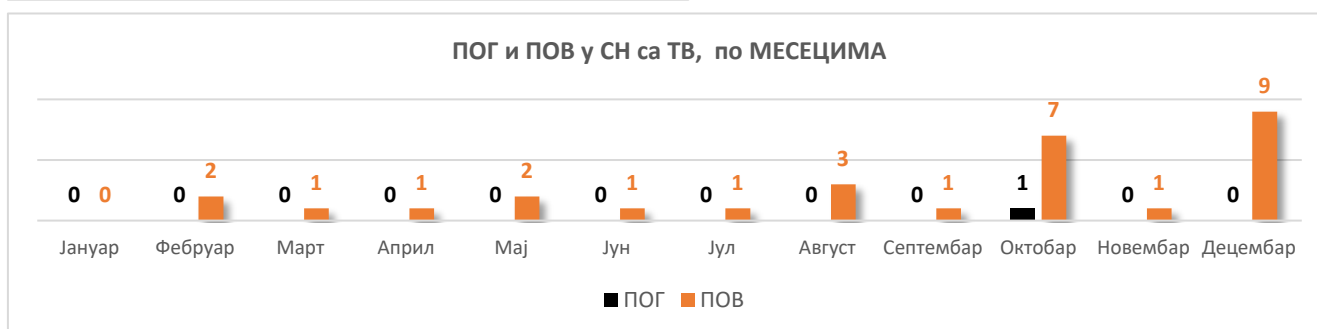
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 1% повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **мају, августу, септембру и октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће су одабране **групе типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - погрешно извођење радњи**.



9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

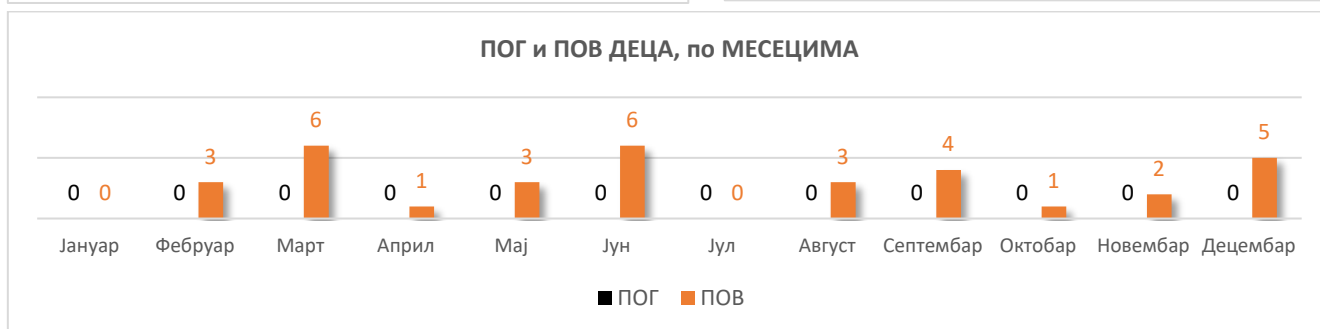
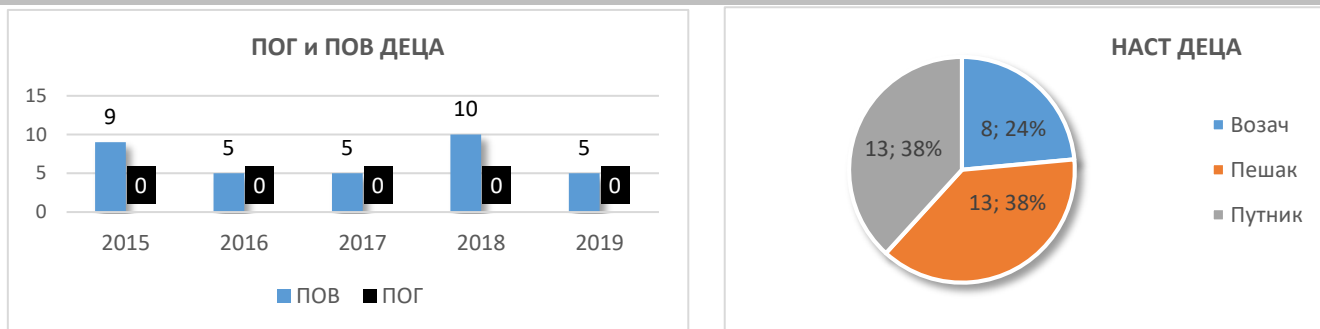


- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је: 1, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 9% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у децембру.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.



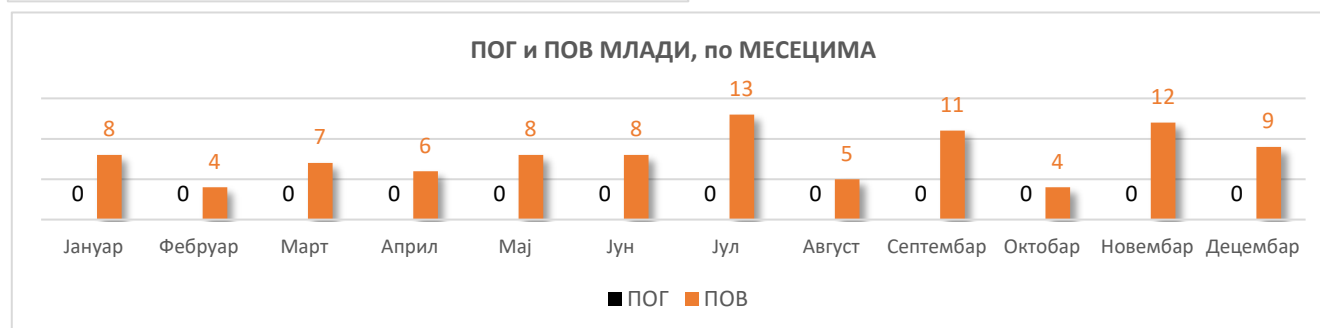
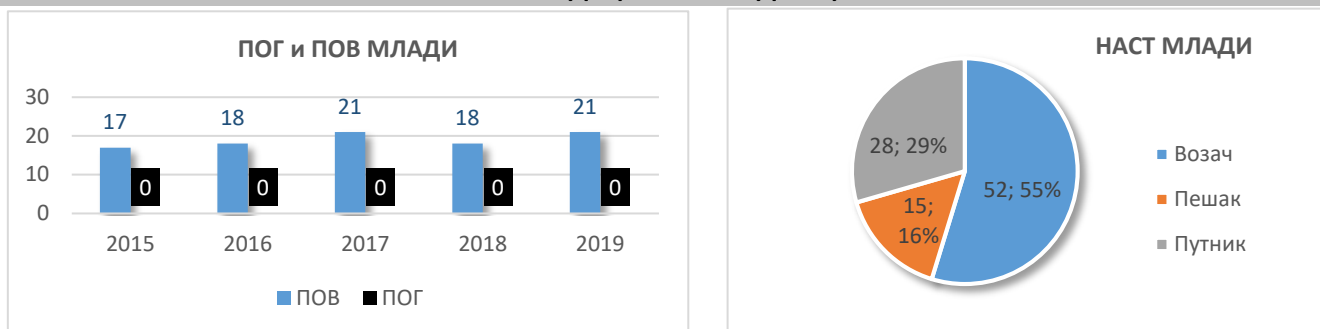
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)



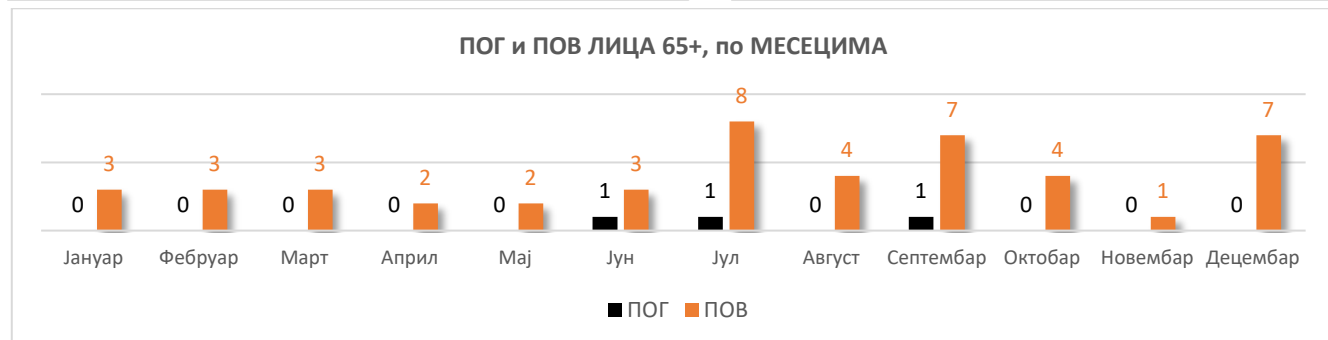
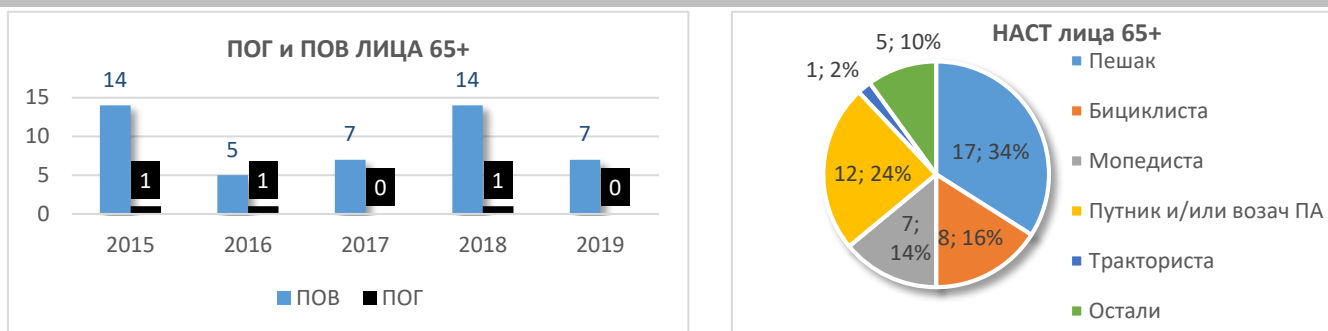
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је **34**, док **није било погинуле деце**.
- Деца путници чине 38%, деца пешаци 38%, а деца возачи 24% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **марту** и **јуну**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)



- **Није било погинулих младих лица** (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број **повређених младих: 95**, што чини **31%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (55%).
- Млади највише страдају у **јулу**.

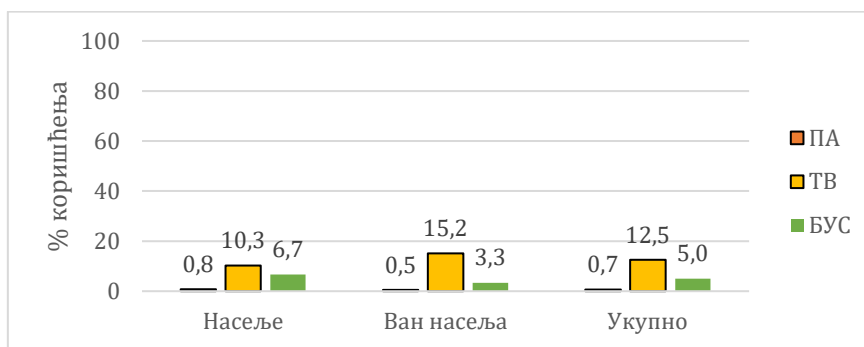
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+



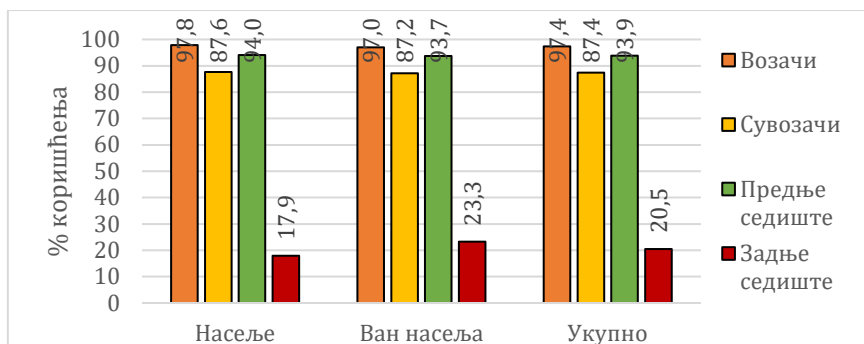
- Укупно је **погинуло старијих лица: 3**, што чини **43%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених старијих лица: 47**, што чини **15%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (34%)**.
- Старији највише страдају у **јулу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ КЊАЖЕВАЦ

У Књажевцу на обе категорије саобраћајнице највећа употреба мобилних телефона у возњи евидентирана је код возача теретних возила. У насељу 10,3%, а ван насеља 15,2% возача путничких аутомобила користе мобилни телефон. Возачи аутобуса у Књажевцу чешће користе мобилни телефон у насељу 6,7%, у односу на саобраћајнице ван насеља (3,3%). Просечно 0,7% возача путничких аутомобила користе мобилни телефон у Књажевацу на обе категорије саобраћајнице, Дијаграм бр. 11.1.

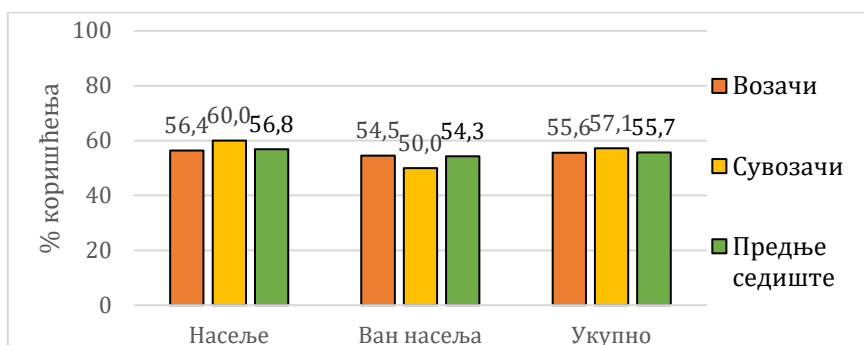


Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Књажевац



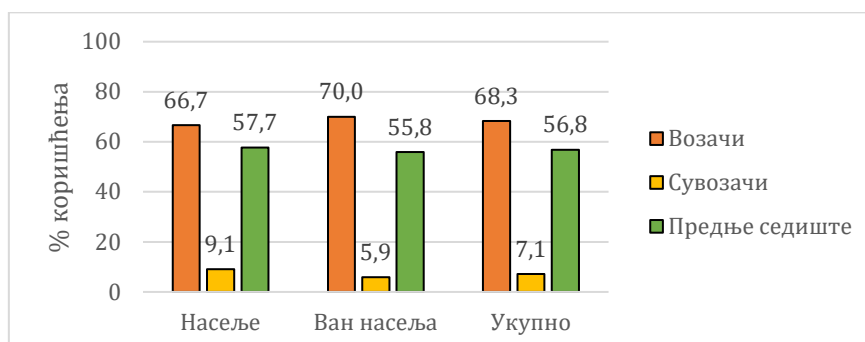
Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5т у општини Књажевац

Коришћење појаса возача у општини Књажевцу веће је од сувозача, при чему се вредност индикатора не разликује по категоријама саобраћајнице. Просечно 97,4% возача и 87,4% сувозача користи сигурносни појас у Књажевцу. На задњем седишту, већа употреба појаса евидентирана је на саобраћајницама ван насеља (23,3%) у односу на насеље (17,9%), Дијаграм бр. 11.2.



Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5т у општини Књажевац

Употреба сигурносног на предњем седишту у теретним возилима у општини Књажевац износи 56,8% у насељу и 54,3% ван насеља. Не разликује се значајно вредност индикатора за возаче и сувозаче, Дијаграм бр. 11.3.

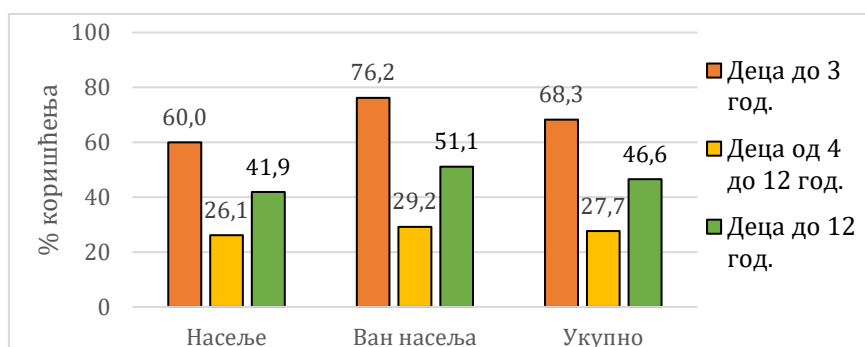


Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Књажевац

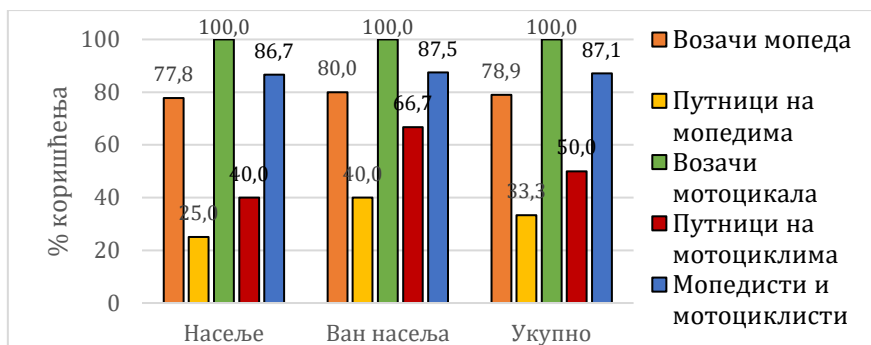
Коришћење појаса возача аутобуса у Књажевцу, значајно је веће код возача у односу на сувозаче. Просечно 68,3% возача аутобуса на обе категорије саобраћајница користи сигурносни појас. Употреба појаса сувозача износи просечно 7,1% за обе категорије саобраћајница, Дијаграм бр. 11.4.

Индикатор употребе заштитних система за децу до 3 године има веће вредности у односу на децу од 4 до 12 година. 68,3% деце до 3 године се правилно превози у Књажевцу, при чему је већи проценат правилно превожене деце евидентиран ван насеља (76,2%), у односу на насеље (60%). Процент правилно превожене деце од 4 до 12 година, износи просечно 27,7% за обе категорије саобраћајница, Дијаграм бр. 11.5.

На територији општине Параћин евидентирани мотоциклисти су користили заштитну кацигу на обе категорије саобраћајница. Употреба кациге код путника на мотоциклима износи 40% у насељу и 66,7% ван насеља. Просечно 78,9% возача мопеда у Књажевцу користи заштитну кацигу. Значајно мањи проценат употребе заштитне кациге евидентиран је код путника на мопедима, просечно 33,3%, Дијаграм бр. 11.6.

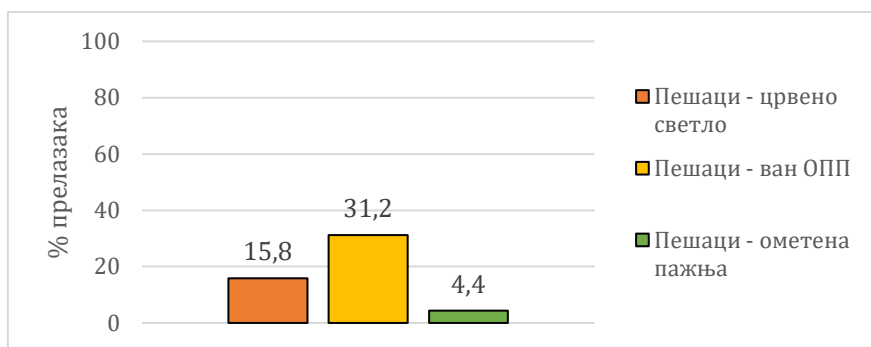


Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Књажевац



Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Књажевац

Истраживања понашања пешака на подручју локалне заједнице Књажевац показала су да 15,8% пешака прелази коловоз током укљученог црвеног светла. Процент пешака који прелазе коловоз ван пешачког прелаза у Књажевцу износи 31,2%, а 4,4% пешака, током преласка коловоза имало је ометену пажњу, Дијаграм бр. 11.7.



Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Књажевац

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Књажевац у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	2	18	0	1
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	0	12	0	1
ЦИЉ	2020. год.	max 1	max 9	0	0

**Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Књажевац, у периоду од 2015. до 2019. године**

- Догодило се **укупно 462 саобраћајне незгоде**, од којих су **242 саобраћајне незгоде са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 7 лица**, док је теже и лакше **повређено 307 лица**.
- **Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.**
- **Није било погинулих пешака у СН.**
- **Погинуло је троје бициклиста, што чини 43% укупног броја погинулих лица у СН.**
- **Погинуо је 1 возач мопеда, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.**
- **Погинула су 2 возача и путника у ПА, што чини 29% од укупног броја погинулих лица у СН.**
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор није било погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **једно лице**, што чини **14%** од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду **повређено је 34-оро деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **пешака, путника (38%)**.
- У саобраћајним незгодама **није било погинулих младих**. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (55%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинула су 3 лица старости 65 и више година**, што чини **43%** од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (34%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **децембру**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**